

01.12.2020

Axel Wannag, Gunnar Tveiten
Senior Norge, Asker

Høringsuttalelse til Temaplan for Medborgerskap Fra Senior Norge, Asker

- Temaplanen er overordnet og uforpliktende, og sier ikke vesentlig mer enn det som allerede står i kommuneplanens samfunnsdel og KS / HSM ringperm 2018 «La oss gjøre det sammen».
- Det savnes konkrete planer, for hvordan Asker kommune har tenkt å fremme medborgerskap og få dette til å fungere for *alle* innbyggerne, inkludert eldrebefolkningen. Medborgerskap burde være Askers store samskappingsprosjekt fremover.
- Det mangler beskrivelser av hvilke gevinster innbyggerne *selv* kan oppnå ved å delta i medborgerskap og samskaping.
- Innbyggeren er ingen likeverdig partner i samskapingen. Kommunen skal selv styre og definere hva det skal samskapes om. Planens kriteriene for samskappingsprosjekter kan være nyttige for store og langvarige prosjekter, men mange «små, men viktige problemer» i Asker egner seg også for samskaping. Slike er utelukket fra Temaplanen. Samskaping må ses «nedenfra og opp» og ikke bare «ovenfra og ned».
- Asker trenger faste samskappingskontakter i kommunen for å få samskappingsarbeidet til å fungere.

Temaplanen for medborgerskap skal beskrive hvordan Asker kommune «kan motivere og tilrettelegge for at innbyggene ønsker å delta, og ta medansvar for samfunn og felleskap». Som sådan sier ikke temaplanen vesentlig mer enn det som allerede står i kommuneplanens samfunnsdel.

Den foreliggende planen bidrar dessverre i liten grad til å vise hvordan målene skal nås.

Temaplanen er generell om hva Asker håper og ønsker å få ut av medborgerskapsatsingen, men uten klare tanker, enn si planer og forpliktende strategier, for hvordan Asker kommune har tenkt å bygge medborgerskapet og få dette til å fungere for *alle* innbyggerne. For eksempel er tankene om å utarbeide en egen medvirkningsstrategi for kommunen som helhet (s. 27) for å få *alle* innbyggeren med, bare foreslått «til vurdering». Det satses foreløpig kun på «administrative organer» som lokalsamfunnsutvalg og innbyggertorg samt intern opplæring i kommunen. Medborgerskap for *alle* innbyggene synes å ligge langt frem.

Asker definerer medborgerskap til å være «lysten og muligheten til å ta del i og medansvar for fellesskapet». Før vi får beskrevet hva Asker tenker å gjøre for å aktivisere *den enkelte innbygger*, er det vanskelig å kunne bidra til hvordan vi sammen kan bygge medborgerskap. Dette burde vel egentlig være Askers store samskapingsprosjekt fremover og satsingen burde vært beskrevet så vi hadde hatt mulighet til å kunne la oss engasjere. En kunne starte med samskaping om Temaplan for eldre.

Svært mye i temaplanen er kopiert fra KS / HSM ringperm 2018 «La oss gjøre det sammen» prosjektleder Lars U. Kobro med en rekke medarbeidere. Derimot synes ikke Temaplanen å ha gått inn i – og tilpasset for Asker – alle de rådene som KS/HSM kommer med for å utvikle samskaping og medborgerskap.

Planen presenterer (for eksempel på side 25) hva kommunen forventer/håper å oppnå ved satsing på medborgerskap/samskaping. Det er mindre tanker om hva innbyggeren selv vil kunne oppnå (side 6), som «få frem innbyggernes stemmer», mens resten som nevnes her som «billigere, bedre offentlige ytelse» osv. Igjen går på hva fellesskapet (kommunen) kan få ut av engasjementet.

Men uten å bedre beskrive hvilke effekter innbyggerne *selv* kan oppnå ved å delta i medborgerskap og samskaping tror Senior Norge, Asker at det kan blir vanskelig å reise den brede entusiasmen for medborgerskap prosjektet. Medborgerskap bygger, som skrevet, på «innbyggernes aktive deltakelse i samfunnet».

Den største mangelen ved Temaplan medborgerskap er at kommunen forutsetter at er den som skal styre og definere hva det skal samskapes om (side 13). Kriteriene her kan være nyttige for store og langvarige samskapingsprosjekter, men forestiller kommune seg at innbyggere skal kunne komme med innspill om samskapingstema som kommunen så skal vurdere og forkaste fordi problemet ikke er «stort nok», så stopper samskapingsinteressen fra innbyggerne generelt fort opp. Samskaping krever likeverdige partnere.

Det er en feil tankegang at alle samskapingsprosjekter er «store, kompliserte spørsmål».

Mange «små problemer» i Asker egner seg for samskaping. Kommunen har i slike tilfeller en viktig og nødvendig rolle i å bringe parter sammen for at løsningen skal komme. Kommunen bør være en tilrettelegger for dette ved å opprette en eller flere samskapingskontakt/er slik at innbyggere med et problem som bør løses, vet hvor de kan henvende seg.

Samskapingskontakten/e finner så ut hvem som må delta i diskusjonen for en løsning og sørger for at dette skjer.

Medborgerskap og samskaping må altså ses «nedenfra og opp» og ikke bare «ovenfra og ned».